

KMETOVOALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

Udnina za l. 1926. — Tomasova žlindra za jesensko gnojenje travnikov in deteljišč. — Uspehi poizkusov z umetnimi gnojili v radovljiškem srezu. — Sleparije z živinsko soljo. — Uspešno pokončevanje poljskih miši. — Vrednost letošnjih vin v Sloveniji. — Živinorejska razstava v Trbovljah. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijske novice. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržno poročilo. — Inserati.

Udnina za l. 1926.

Udnina v bodočem letu znaša kakor doslej

letnih 20 Din.

Od te udnine dobi družba 15 Din, one podružnice, ki same pobirajo udnino v zmislu § 28. dr. pr., pa 5 Din.

Vsakdo, ki hoče še nadalje ostati družbeni ud, oziroma nanovo pristopiti, se pozove, da plača celo udnino čimpreje pri podružnici, vsekakor pa vsaj do 15. decembra t. l.

Nabiralno polo je družba doposlala vsem podružnicam s pozivom, da izterjajo udnino in da jo pošljejo družbi najkasneje

do 1. januarja 1926.

Od udnine, izterjane po glavnem odboru po § 11. dr. pr. in od udov, ki plačajo udnino naravnost pri družbi, nimajo podružnice nobene pravice do kakega prispevka.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Tomasova žlindra za jesensko gnojenje travnikov in deteljišč.

Med najvažnejše naše naloge spada gnojenje travnikov in deteljišč. Naši travniki so potrebni gnojenja, ne samo za povečanje košenj, ampak tudi za izboljšanje pridelane krme, za izboljšanje travniške ruše in za večjo tečnost pridelka.

Če nimamo domačih gnojil, si moramo pomagati z umetnimi gnojili. S Tomasovo žlindro in kalijevo soljo dosežemo po dosedanjih izkušnjah najboljše košnje glede količine kakortudi kakovosti pridelka. Ob pomajkanju dušika je pomagati travnikom pa tudi še z apnenim dušikom v prvi spomladi.

Kakorhitro mine čas jesenske paše, nastopi čas jesenskega gnojenja! Potrebna naročila je torej čimpreje izvesti.

Uspehi poizkusov z umetnimi gnojili v radovljiškem srezu.

Drž. ekonom Josip Sušič.

Poizkusi so se izvedli pri ozimni pšenici, jart rži in na travnikih. Dasi se je pojavil letos črv od rjavega hrošča v ogromnih množinah, ki je zelo neugodno vplival na potek poizkusov, in dasi je bilo tudi vreme vsled preobile vlage in izpremenljivosti razmeroma neugodno, vendar so podali vsi izvršeni poizkusi zbog natančnega izvajanja lepe in za tukajšnjo prakso popolnoma porabljive zaključke.

Namen takih poizkusov je, da ugotovi kmetovalec tista umetna gnojila, katera se njegovim sadežem in zemljam najbolj prilegajo in, da dožene, ali se gnojenje z umetnimi gnojili na dotičnih in sličnih parcelah sploh izplača in kako se izplača.

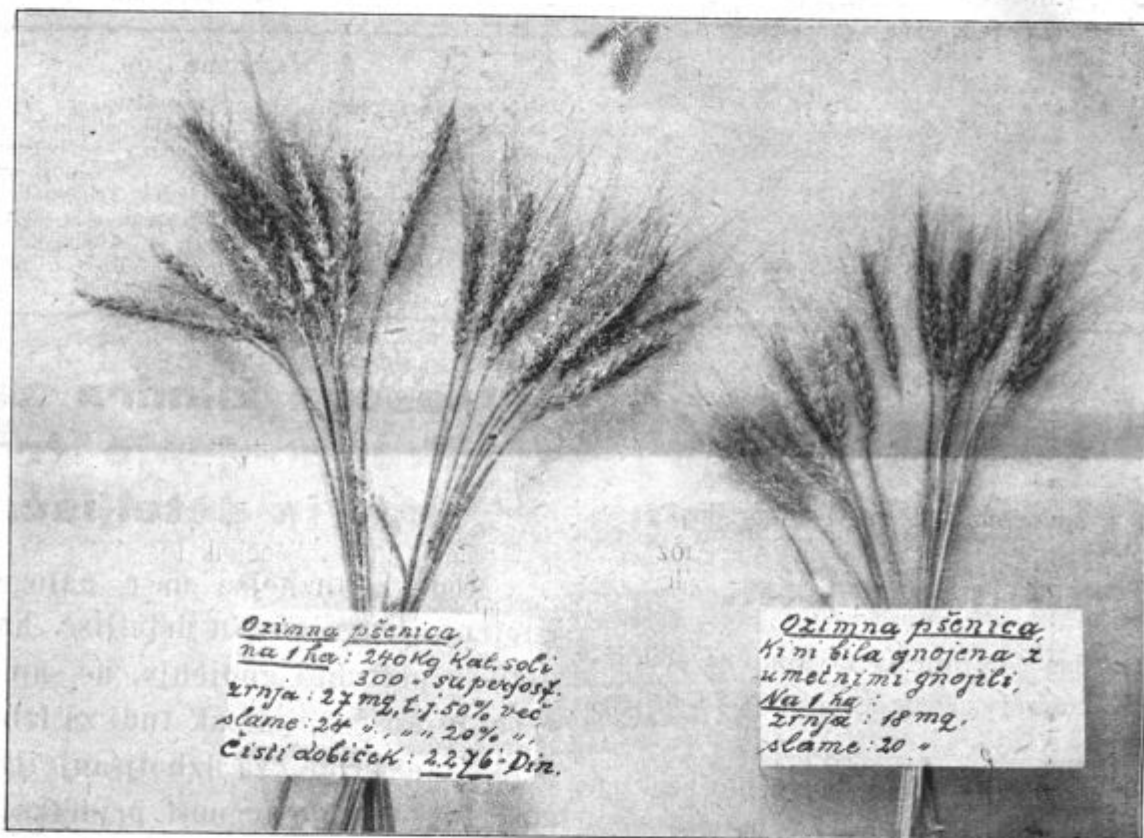
- a) Na negnojeno parceli se je pridelalo na 1 ha 18 q zrnja
in 20 q slame
- b) Na parceli, gnojeni z 240 kg kalijeve soli in 300 kg superfosfata se je pridelalo 27 q zrnja
in 24 q slame
- torej več za 9 q zrnja in za 4 q slame.

Če preračunamo sedaj vrednost večjega pridelka in ga primerjamo s stroški gnojenja, se pokaže sledeči uspeh:

1. Vrednost večjega pridelka (kosmati dohodek) na 1 ha:

9 q zrnja po 320 Din	2880 Din
4 q slame po 50 Din	200 ..

Skupaj 3090 Din

Pod. 38. Klasje zimske pšenice, pridelano s pomočjo umetnih gnojil in brez umetnih gnojil.

Samoposebi je umevno, da se mora napraviti obračun stroškov in dobička za vsako pognojeno parcelo posebej. S takim primerjanjem uspeha zanesljivo izvemo, katero gnojenje vrže največ čistega dobička. **Kajti ne večji pridelok, temveč večji čisti dobiček mora biti merilo za uspeh gnojenja.** Pri presoji učinka umetnega gnojenja moramo jemati v poštev vse činitelje, ki odločilno vplivajo na končni uspeh, kakor so: Vreme ob času rasti, ali je bilo zadostno vlage (dežja) ali ne; ali je bil poizkus morda prizadet po škodljivcih, n. pr. po črvu, oziroma glivičnih boleznih, ali pa po raznih ujmah (mrazu, slani, suši).

Poizkusi pri zimski pšenici.

I. Poizkus gnojenja na njivi s srednje ilovnato, humozno in globoko zemljo.

2. Stroški gnojenja znašajo na 1 ha:

200 kg kalijeve soli po 1.60 Din	384 Din
300 kg rudn. superfosfata po 1 Din	300 ..
dvakraten prevoz gnojil	50 ..
trošenje gnojil	40 ..

3. Obračun:

kosmati dohodek znaša	3090 Din
stroški gnojenja	774 ..

Čisti dobiček 1316 Din

V tem primeru se je najbolj sponeslo gnojenje s kalijevo soljo in superfosfatom, dokaz, da v zemlji ni manjkalo potrebnega dušika. Uspeh tega poskusa nam predočuje podoba 38. Napravili so se na ti zemlji še trije drugi poskusi, toda z manj povoljnimi uspehom.

II. Poizkus gnojenja na peščeni, zelo humozni toda bolj plitvi zemlji.

- a) Na negnojeni parceli se je pridelalo na 1 ha 25 q zrnja
in 20 q slame
- b) Na parceli, gnojeni s 300 kg apn. dušika se je pridelalo 38 q zrnja
in 26.50 q slame

torej več za **13 q zrnja** in **6.50 q slame**.

Če preračunimo vrednost večjega pridelka in ga primerjamo s stroški gnojenja, se pokaže sledeči uspeh:

1. Vrednost večjega pridelka na 1 ha:	
13 q zrnja po 320 Din	4160 Din
6.5 q slame po 50 Din	325 ..
Skupaj	4485 Din

2. Stroški gnojenja znašajo na 1 ha:	
300 kg apnenega dušika po 3.20 Din	960 Din
dvakraten prevoz gnojila	50 ..
trošenje gnojila	30 ..
Skupaj	1040 Din

3. Obračun:	
kosmati dohodek znaša	4485 Din
stroški gnojenja	1040 ..

Čisti dobiček 3445 Din

Na ti zemlji se je priredil še en poizkus, toda z manjšim uspehom. Predstoječi račun kaže, da se je v tem primeru gnojenje z apnenim dušikom vrlo dobro obneslo. Ta poizkus nam kaže obenem, da je bilo v tej zemlji dosti kalija in fosforova kisline na razpolago.

Poizkusi pri zimski rži.

Pri zimski rži sta se napravila dva poizkusa, prvi na petih parcelah, drugi na treh parcelah. **Prvi poizkus** se je izvršil na srednje ilovnati, humozni in globoki zemlji kakor pri pšenici. Uspeh je bil sledeči:

1. Na negnojeni parceli se je pridelalo na 1 ha 8 q zrnja
in 23 q slame
2. Na parceli, gnojeni s 150 kg 40% kalijeve soli
150 kg apn. dušika in
200 kg superfosfata

se je pridelalo 14 q zrnja
in 37 q slame
torej več za **6 q zrnja** in **14 q slame**.

Po tukajšnjem obračunu se pokaže v tem primeru po odbitku stroškov za gnojila čisti dohodek v znesku 1500 Din za 1 ha. Na drugi parceli, kateri se je gnojilo samo s superfosfatom in kalijevo soljo, se je pridelalo celo 15 q zrnja, torej za 7 q več, slame pa samo za 1/2 q več, tako da izkazuje končni račun 1615 Din čistega dobička. Po teh poskusih je vplival dušik predvsem na razvoj slame, kalijeve sol in superfosfat pa na pridelek zrnja.

Drugi poizkus z gnojenjem zimske rži, ki se je izvršil na srednje ilovnati, humozni in dosti globoki zemlji in na treh parcelah s pomočjo apnenega dušika, je pokazal prav ugoden učinek tega gnojila, kar je znak, da manjka zemlji dušika. S 300 kg apnenega dušika se je doseglo na 1 ha za 4.50 q več zrnja in za 4 q več slame, kar daje po tukajšnjem računu 520 Din čistega dobička.

Sleparije z živinsko soljo.

V zadnjem času prihajajo družbi poročila, da se prodaja v Savinjski dolini in v Šmarnskem okraju neka sol pod imenom živinske soli. Ljudje jo kupujejo nevede, ali je to res živinska sol ali ne, in jo pokladajo živini.

Take vesti so prihajale lansko leto tudi iz Slavonije.

Ta sol ni nič drugega kakor kajnit, ki je dober za gnojenje, nikakor pa ne za soljenje krme, ker je ta sol živalskemu zdravju škodljiva. Živinske soli danes sploh nimamo, ker je v državi ne izdelujejo, iz drugih držav je pa vpeljati ne moremo. Trgovci, ki prodajajo danes živinsko sol, prodajajo kajnit in so kazniv, ker je prodaja take soli za živinsko sol očitna sleparija.

Kakor rečeno, je kajnit škodljiv in če se ta škodljivost takoj ne pokaže, se pa vendar le nabira v živalskem telesu s svojim kvarnim vplivom. Po uživanju kajnita trpi predvsem mesno in srčno mišičje. Živali začno pešati v svoji telesnosti in v svoji vrednosti za užitek. Ko se je svojčas priporočalo trošenje kajnita v hlevih v svrhu boljše ohranitve gnoja, so živali najprej obolele na vimenih in parkljih. In ko so začele živali lizati izpod nog to sol, se je pojavilo vnetje želodca, črev in obisti. Zgodilo se je, da je na tem tudi par krav poginilo. To bodi našim kmetovalcem opomin in resno svarilo pred uporabo take soli za živino!

Kako se s to soljo po deželi slepari, nam kažejo sledeči primeri: Neki trgovec v Žalcu je kupil pri znani tvrdki v Mariboru en vagon take sleparske živinske soli po 1.80 Din za kilogram, prodajal jo je kot pravo živinsko sol. Kemična preiskava je pokazala, da je bila dotična sol kajnit, kakor se prodaja za umetno gnojilo po 1 Din za 1 kg.

Drugi primer: Načelnik kmetijske podružnice v V. na Štajerskem poroča, da je neki potnik iz Celja ponujal kajnit za živinsko sol in navajal, da se že z lepim uspehom prodaja v Savinjski dolini, in sicer po 2.50 do 3 Din kg. Dotični načelnik je stvar takoj prijavil družbi, da ukrene potrebne korake proti tej sleparski kupčiji, ki utegne veliko škodovati naši živinoreji.

Tretji primer: G. Fr. G. iz V. pri Vojniku je opozoril družbo, da prodajajo trgovci živinsko sol, ki ne more biti nič drugega kakor kajnit. Prosi družbo, da izda potrebno svarilo z ozirom na škodljivost kajnita.

In takih primerov je še več! Čudno je le to, da gredo naši kmetijski gospodarji tako hitro na limanice brezvestnih sleparjev; dočim se dobrih naukov tako trdovratno branijo. Rajše verjamejo besedam takega trgovca, ki išče pri celi kupčiji le svoj masten dobiček, kakor pa svarilnim besedam strokovnjaka, ki ima pred očmi le korist domače živinoreje.

Če pameten nasvet ne pomaga, potem je treba strožjih mer! Vsak, kdor prodaja umetna gnojila, pa najsibo kajnit ali pa temu slično sol, za živinsko sol, je kazniv, ker je taka kupčija očitna sleparija.

Opozarjamo na to tudi vsa naša merodajna oblastva, da store v obrambo naše živinoreje in naših živinorejcev potrebne korake. Preprečiti je vsako nadaljnjo prodajo takih škodljivih nadomestkov. Naj se poizvedo dotični trgovci in potniki in naj se kaznujejo!

Uspešno pokončevanje poljskih miši.

G. Jos. Novak iz Jame pri Kranju priporoča po uspehih, ki jih je sam dosegel pri zatiranju mišje nadloge, lov na miši s pomočjo mišjelovk, kakor je bilo to popisano in s podobo pojasnjeno v 9. številki „Kmetovalca“ z dne 15. maja. Poroča sledeče: „Zgodaj v letošnji jeseni sem nastavljal kuživo (Löfflerjev bacil), ki sem ga prejel iz bakteriološkega zavoda v Križevcih, toda brez uspeha, dasi sem ga uporabljal točno po navodilu in v veliki množini.

S tem kuživom okuženi kruh sem dvakrat nastavljal po deteljišču, in sicer najprej na eni polovici po košnji detelje v cvetju in potem še na drugi polovici po košnji semenske detelje. Vse to deteljišče, ki meri en oral, je bilo hudo napadeno po miših.

Na preorano deteljišče sem sejal potem 25. septembra zimsko pšenico. V zadnjih 14 dneh so mi miši to pšenico tako uničile, da sem obupaval nad pridelkom. Vsi stroški s kuživom so bili zastoj. Poskusil sem na to z mišjelovkami. Napravil sem 50 mišjelovk in moj sin je polovil v teku dobrega tedna na tem prostoru preko tisoč miši. To je bil prvi uspeh tega lova. Drugi uspeh je pa ta, da se je začela pšenica zopet nanovo obraščati. Priporočam našim gospodarjem, da se poprimejo pokončevanja miši z mišjelovkami!“

Navajamo to pismo, ker kaže, da se s preprostimi mišjelovkami, ki so znane po kmetih, doseže tudi prav lepe uspehe pri zatiranju poljskih miši. G. Novak nam je poslal za vzorec tudi tako doma napravljeno leseno-cevnato mišjelovko, ki ima to prednost, da je progla na njej iz žice. —n.

Vrednost letošnjih vin v Sloveniji.

Z mesecem oktobrom je končala letošnja trgatva po vsej Sloveniji in sedaj se vinogradnik raduje nad uspehom svojega letošnjega truda, ki mu ga je vinograd letos prizadejal, posebno vsled slabega vremena in neštevilno neprijetnih škodljivcev.

Tudi mošt je večinoma že pokipel in sedaj že vsakdo po svoje presoja njegovo vrednost, ki je baš letos jako različna. Marsikdo je z njo prav zadovoljen, a mnogi zapuščajo svoje hrame z vidno kislim obrazom, kajti niti kakovost, niti količina ne odgovarjata njihovemu pričakovanju.

Ne samo slabo spomladno in poletno vreme, ne samo peronospora in oidij, marveč tudi neposlušnost in nestrpnost posameznikov je v več primerih kriva slabemu pridelku. So namreč vinogradniki, ki na noben način ne morejo počakati par tednov s poznejšo trgatvijo. Kdor je letos pozno trgal, in sicer v drugi polovici zlasti pa proti koncu oktobra, je dobil razmeroma prav prijetno in dovolj močno blago, kajti posamezni mošti v tem času trganega grozdja so imeli najmanj 16, pa tudi 18, 19, 20 in celo 22—23% sladkorja, dočim je imelo začetkom oktobra trgano grozdje komaj 13—15, pa tudi samo 12% sladkorja in sorazmerno izredno veliko kisline.

Da taki mošti, odnosno vina iz takih moštov nimajo nikake prave cene (komaj 4—4.50 Din l), ker se sami zase komaj dajo uživati, je samoobsebi umevno. Nasprotno pa imajo vina pozno trganega grozdja povsod dokaj ugodno ceno, 7—9 Din za liter, ter se pridno kupujejo. Od svoje strani bi jaz vsa-

kemu kupcu, osobito pa gostilničarju, ki ima namen točiti v svoji gostilni le pristna, z drugimi nerezana vina, priporočal, da pobere le najboljše blago že sedaj, četudi ga plača znatno dražje kakor kislina, manjvredna vina, ker dobro blago, ki je bilo poleg tega še v lepem vremenu spravljeno in je dobro odkipelo, se bo zbog zadostne jakosti in kisline kmalu učistilo ter bo ostalo stanovitno.

Tudi manjvredno in kislo vino se bo kmalu učistilo, toda prevladujoča kislina poleg celotne praznote odbija vsakega konsumenta. Po takih šibkih in kislih vinih more seči le vinski trgovec, ki jih porablja za mešanje z močnejšimi in polnejšimi južnimi vini.

Kdor je spravil svoj pridelek v suhem vremenu v klet in če je pri trgatvi dobro obiral, da ni prišlo gnilo ali drugače skvarjeno grozdje vmes, ki bi dalo vinu slab okus in povzročalo preveliko za oko neprijetno kalnost, pusti lahko svoje vino do spomladi nepretočeno na drozgi. S tem bo izgubilo vino več kisline, kakor če bi bilo že decembra potočeno in ločeno od gošče.

Če je pa prišlo ob trgatvi mnogo gnilega, plesnivega, blatnega in še z galično zmesjo oškropljenega grozdja v kad in mošt, je pa najbolje, da ga takoj po končanem burnem kipenju, ko se je glavna gošča usedla, pretočimo v snažen sod, ali popreje v drugo kad ter iz te zopet v dotični sod, katerega med tem očistimo od gošče. Tako pretočeno vino pustimo potem v miru lahko do pozne spomladi, brez skrbi, da bi se pokvarilo. **Fr. Gombač.**

Živinorejska razstava v Trbovljah.

Kmetijska podružnica je v soboto, 17. oktobra 1925. o priliki Lukeževega sejma priredila živinorejsko razstavo, da dobi nekak pregled živinoreje v svoji občini. To je bila po vojni prva živinorejska razstava v tem kraju. Obenem je tudi namen dvigniti živinske sejme in privabiti kupce v ta okraj, v katerem so živinorejci preveč prepuščeni domačim mesarjem, ki jih izkoriščajo. Občinsko sejnišče je bilo polno prijavljene razstavljenе živine, ki jo je bilo 149 glav, in sicer 25 parov volov, 49 krav, 25 telic, 22 juncev in 3 biki. Udeležba od strani živinorejcev je bila precejšnja in za veselo razpoloženje je skrbela v ta namen najeta godba.

Razstavo je otvoril kmalu po enajstih g. Dominik Kolenc kot načelnik kmetijske podružnice, ki je pozdravil zastopnika Kmetijske družbe, tajnika inž. Laha, in živinozdravnika Lovro Tepino, ravnatelja državne podkovske šole, oba iz Ljubljane. Orisal je nakratko pomen današnje živinorejske razstave, ki je po 27. letih prva taka prireditev v tej občini. Po tem pozdravnem govoru je začela delovati ocenjevalna komisija, obstoječa iz gg. Tepine, inž. Laha, trboveljskega živinozdravnika Oskarja Deva, tajnika Adolfa Jesiha in dveh kmetovalcev: Dominika Kolenca in Rudolfa Ahaca. Po končani ocenitvi je tajnik inž. Lah v kratkem govoru naglašal glavne smernice umne živinoreje. Poudarjal je, da je razstava pokazala dober plemenski material, ki se pa da še mnogo izboljšati. Cilj vseh živinorejcev v tem okraju je vzreja dobrih mlečnih krav, ker donša mlekarstvo v tem industrijskem kraju največ koristi. Za vzrejo dobrih mlečnih krav je pa treba najprej priskrbeti dobre plemenske bike, ki izhajajo od dobrih mlečnih staršev, kajti mlečnost je lastnost, ki se ravnotako podeduje, kakor barva, velikost, itd. Ker je v tukajšnji živini splošno premalo mlečnosti, bi bilo umestno, vcepiti semkaj nekoliko krvi montafonske pasme, ki je zelo mlečna. S tem pa nikakor ni rečeno, da se v ta okraj vpelje montafonska pasma, ampak

naša siva živina potrebuje samo nekoliko njene mlečne lastnosti. Práv tako je potrebno, držati se že udomačene sive in pšenične živine, ki bo s primerno vzrejo postala ravnokotno dobičkanosna kakor so druge, samo večjo skrb in nego ji je treba nuditi.

Po tem kratkem predavanju se je vršila razdelitev nagrad v celotnem iznosu 6400 Din. Prva nagrada od 500 Din za vole je bila prisojena Mariji Durnik, Sv. Katarina; tri prve nagrade po 500 Din za krave so prejeli: Rudolf Ahac, Planinska vas; Ivan Urbajs, Praprotno; Amalija Keršič, Trbovlje. Razen teh je bilo razdeljenih še večje število drugih in tretjih nagrad za vole, krave, junce in telice. Vseh je bilo 21 nagrad v skupnem znesku 6400 Din. Izmed bikov je dobil plemenjak kmetijske podružnice, ki ga ima v oskrbi Franc Štravs, Knez dol. častno diplomu.

V splošnem je omeniti, da je ta prireditel dobro izpadla in da bo služila v vspodbudo tamošnjim živinorejcem za njih bodoče delo na tem polju. Videti je tudi, da se med tamošnjim kmetiskim ljudstvom vzbuja zanimanje za izboljšanje gospo-

tov, 29 prvoletnikov in 4 praktikanti. Iz bivše mariborske vinarne šole je ostala v zavodu večina lánških prvoletnikov, ki tvorijo v tekočem šolskem letu z nekaterimi absolventi šentjurske kmetijske šole drugi razred kot nekak preostanek stare šole, ki pa s tem letom popolnoma preneha. Drugoletnikov (stare dvoletne) vinarne in sadjarske šole je 30. Nova srednja šola pa vzdržuje še enoletno vinarško in sadjarsko šolo z internatom. Za to šolo se je bilo prijavilo precej zanimancev, a sprejeti se jih je moglo le 21, ker mnogi niso mogli plačati oskrbnine, ki se je bila medtem zvišala od 75 na 400 Din mesečno, za vse potrebne, odnosno manj premožne prosilce pa ni dovolj štípendij, ki jih je skupno samo 30. V navedenem II. razredu in v enoletni šoli je torej skupaj 51 gojencev. Nova srednja šola ima takoj letos dva razreda (II. razred tvorijo bivši prvoletniki ukinjene srednje kmetijske šole), in sicer je v I. razredu 28, v II. razredu pa 12 dijakov. Dva srednješolca je gospod minister kmetijstva sprejel v internat, nadaljnje srednješolce pa se bo sprejemalo v zavod v internatsko oskrbo, v kolikor bo prostora. Internat je bil doslej urejen za 50 go-

Prvi in zadnji absolventi srednje kmetijske šole v Mariboru. Spredaj sedijo od leve proti desni profesorji: Inž. Muri, inž. Goriup, inž. Kusterle, inž. Avramović, odposlanec kmetijskega ministrstva, inž. Sadar v. d. direktorja, prof. Priol, inž. Zupanič. Zadaaj stoje od leve na desno maturantje: Drpič (z odliko), Ravšl, Urbanc, Bojović (z odliko), Bešlić (z odliko), Fillimović, Marin.

darskega stanja. Pohvalno pa je treba omeniti odbor kmetijske podružnice, ki tako marljivo deluje; pred vsemi pa agilenca načelnika Kolenca in tajnika učitelja Jesiha, ki sta si oba stekla velikih zaslug za poživljenje delovanja te kmetijske podružnice.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Častno priznanje. G. minister poljedelstva Krsta Miletič je izrekel direktorju Andr. Žmavcu na srednji vinarški šoli v Mariboru svoje priznanje in pohvalo za njegovo uspešno delovanje na tem zavodu. Zavod se je, kakor znano, v zadnjem času reorganiziral. Iz bivše dvoletne vinarne in sadjarske šole sta nastali srednja vinarška šola in nižja vinarška šola z enoletnim tečajem.

Iz srednje vinarne in sadjarske šole v Mariboru. Koncem šolskega leta 1924./25. je prenehala (stara dvoletna) vinarška in sadjarska šola, ker se je pretvorila v srednjo vinarško in sadjarsko šolo v Mariboru. Bilo je 16 drugoletnikov absolven-

encev, a jih ima danes (z dvema srednješolcema) 53. V vseh treh kategorijah šol, namreč v srednji (2 razreda s 40 učenci), v drugem razredu stare šole (s 30 učenci) in v enoletni šoli (z 21 učenci) je po današnjem stanju 91 gojencev. Kmetijsko ministrstvo se živo zanima za reorganizirane mariborske kmetijske šole. V narodu pa je zavod slejkoprej najbolj znan pod starim imenom „vinarska šola“, kateremu nazivu se je tekom dobrega polstoletja tako privadil, da ga težko opušča. Direktor Andrej Žmavc.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 77. Moja mačka je bila 15 korakov oddaljena do mlina, ko jo je lovec ustrelil. Preje je pa res hodila po polju za mojim mlinom in lovila na njem miši. Nikdar nisem vi-

del, da bi vlovila kako drugo žival. **Ali ima lovec pravico ustreliti mačko, ki se nahaja v bližini hiše?** (I. B. v Š.)

Odgovor: Domača mačka je obče koristna domača žival, ker lovi in pokončuje miši ter podgane po hišah, hlevih, vrtovih in tudi na polju. Če pride mačka na polje ali celo v gozd, potem se lahko navadi loviti tudi ptiče, zajce, jerebice in druge take živali. V tem primeru je lovcem škodljiva. Na polju pa navadno ne napravi velike škode, ampak je nasprotno tudi zelo koristna, ker posebno v teh letih, ko je toliko miši na njivah, to golazen uničuje. Če ima lovec pravico streljati mačke, ki se nahajajo na polju ali v gozdu, določa lovska postava, ki je bila sprejeta v drugih deželah. Kranjski deželni zakon pa o tem ne predpisuje ničesar. V splošnem velja pri nas načelo, da lastnik lovišča ni upravičen pokončevati domačih mačk, ki v bližini hiš in na polju love miši, pač pa sme pobijati podivjane mačke, ki zasledujejo zajce, mladiče in ptiče, če jih pri tem zasači v primerni razdalji od človeških bivališč. Kako daleč od hiš ni predpisano. Kranjski deželni zakon o tem ne predpisuje ničesar, vendar se splošno v pravnih krogih smatra, da se na Kranjskem domačih mačk ne sme streljati. V Vašem primeru se Vam je obrniti najprej na županstvo, ki naj od lovca zahteva povračilo škode za ubitega mačka in, če tu ne morete priti do svoje pravice, na okrajno glavarstvo. Na vsak način morate te korake nemudoma storiti, drugače stvar zastara.

L.

Vprašanje 78. Katere stvari se morajo dodati vinu in kako je z njim ravnati, če se hoče pripraviti dober pelinovec ali pelinovo vino? **Kako napravim pelinovec?** (N. Š. v I.)

Odgovor: Kako se napravi dober pelinovec (pelinkovec, vermut), opisuje g. Skalicky v svoji knjigi „Kletarstvo“, ki jo dobite za 70 Din pri Zvezni knjigarni v Ljubljani. Izmed mnogih receptov, ki se tu navajajo, naj bo opisan oni, ki ga je pisec sam že več let uporabljal: „100 litrov dobrega, ne prekislega mošta, se vkuha v odprtem, dobro pocinjenem kotlu na polovico. V to svrhu naj mošt prav počasi zavre, med kuhanjem naj se pridno meša, da se ne prismođi in potem naj tako dolgo vre, dokler iz njega ne izhlapi toliko vode, da ostane le polovica prejšnje množine mošta. Iz 100 litrov mošta dobimo na tak način 50 litrov zgoščenega, zelo sladkega mošta. Tako zgoščen in shlajen mošt se napolni v primerno veliko vinsko posodo, ki ima dovolj obširno veljno luknjo. Skozi to luknjo obesimo v mošt dolgo, ozko vrečico, natlačeno s suhim, zrezanim pelinom ter z drugimi zelišči (dišavnicami). Iz teh zelišč se mošt navzame okusa in vonja. Sod z moštom moramo hraniti v dovolj gorkem prostoru (18 do 20° C), da lahko kipi. Vkuhanemu moštu prilijemo še 2 do 3 litre dobrega, že kipečega mošta, ali pa čistih drož, da vzbudimo kipenje. Na to zamašimo sod s kipelno veho, na katero je vrečica privezana s trakom, tako da jo po potrebi vunkaj potegnemo in izžemo. V kipečem moštu se tvori alkohol, ki izvleče iz zelišč potrebne dišave. Kadar se nam zdi, da je v vinu dovolj dišečih snovi, vrečico odstranimo. Kadar vino pokipi, ga moramo pretočiti in, če treba, dodati mu nekoliko sladkorja ali finega spirita. Dober pelinovec mora imeti vsaj 6% sladkorja in 14 do 16% alkohola. Ko se vino ustara in primerno učisti, ga napolnimo v steklenice, ki jih dobro zamašimo in ležeče spravimo v hladno klet.“ — V tej knjigi dobite tudi vsa potrebna navodila za umno kletarstvo, vsled tega Vam jo priporočamo v nabavo.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Sv. Marijeti pri Moškanih je imela svoj občni zbor 4. oktobra. Od 108 članov je bilo 25 navzočih. Iz zapisnika je povzeti sledeče: Podružnica je imela 130.204 Din dohodkov in 127.869 Din stroškov, tako da je imela ostanka 2335 Din. Za družbene delegate so bili izvo-

ljeni: Franc Rižnar, Fr. Vesenjāk in Fr. Balog. Končno so se sprejeli predlogi obveznih prijav za pridelano vino in zaradi kontrolnih listov, zaradi plačevanja desetka pri prevzemanju in nakupu posestev, zaradi dovolitve za sajenje tobaka, zaradi izboljšanja razmer pri glavni družbi in zaradi pošiljanja družbenega blaga. Družba je vzela predloge z zadovoljstvom na znanje in bo potrebno ukrenila.

Kmetijska podružnica v Zavrču pri Ptujju je zborovala 18. oktobra. Od 41 udov je bilo 12 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica naročila pri družbi potrebno galico, semenski oves in deteljno seme, razentega pa en vagon gipsa za gnojenje. Za družbenega delegata je bil izvoljen Anton Podvinski.

Kmetijska podružnica v Mestinjah — Sv. Peter je zborovala dne 18. oktobra. Od 44 udov je bilo 12 navzočih. Iz zapisnika je povzeti, da je podružnica prejela 300 Din podpore od Velikega župana za nakup travnega semena in gnoja za napravo vzornega travnika. Blagajniški račun izkazuje 23.660 Din v dohodkih in 29.332 Din v stroških. Primanjkljaj je bil izposojen na račun zaloge umetnih gnojil. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Mih. Gobec in za odbornike Martin Pavline, Ant. Smeh, Al. Svetelšek, Fr. Kovačič, Jos. Vehovar, Flor. Verk, Jos. Plepelc, Iv. Jelšnik in Mart. Fajs. Za družbenega delegata je bil izvoljen Ant. Smeh. Slednjič se je sklenilo zaprositi za dva kmetijska tečaja v Pristavi in v Mestinju.

Kmetijska podružnica v Šmihelu pri Mozirju je zborovala 25. oktobra. Od 24 udov je bilo navzočih 7. Za družbenega delegata je bil izvoljen Mat. Goričar. Podružnica je sklenila zaprositi za enega plemenjaka za mozirski okoliš.

GOSPODARSKE STVARI.

Oddaja vinskih trt in sadnih dreves iz drž. trtnic in drevesnic mariborske oblasti. Prihodnji spomlad se bo oddajalo iz drž. trtnic in drevesnic v mariborski oblasti trtne in drevesne sadike najbolj vpejanih vrst, kakor: laške grašovine, muškatenega silvanca, belega burgundca, rumenega šipona, zelenega silvanca, žlahtnine in dr., cepljenih na riparijo portalis, rupestris št. 9, solonis 1616; nadalje od jablan: štajersko mošančijo, renskega bobovca, baumanovko, kanadko i. dr. po sledečih nižjih cenah: cepljenke Ia, po 1500 Din 1000 komadov; korenjaki Ia, po 250 Din, IIa po 75 Din 1000 komadov; ključki Ia, po 100 Din, IIa po 35 Din 1000 komadov; drevesa (visokodebelnata) Ia po 15 Din, IIa po 10 Din komad. **To blago se razdeli med manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Eventuelni preostanek se dodeli imovitejšim posestnikom, katerim se pa zaračunajo trte in drevesa za 50 odstotkov dražje.** Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v dotični trtnici ali drevesnici. Za omot in dovozno železnico se zaračuna lastne stroške. Pri dodelitvi se bo v prvi vrsti upoštevalo vinogradnike in sadjarje mariborske oblasti, potem šele ostale. **Naročila morajo biti kolekovana (5 Din za vlogo) in se imajo vložiti najkasneje do 25. novembra t. l.** ali pri pristojnem srezkem ekonomu ali pa pri dotični drž. trtnici, ozir. drevesnici, odnosno pri „**Vinarskem in sadiarskem nadzorniku za mariborsko oblast v Mariboru**“. Po tem roku se razdeli zaloge sorazmerno med vse upravičence in se jim dostavi tozadevne nakaznice.

Zanimanje za rjavo štajersko kokoš. Svetovnoznana rjava štajerska kokoš, ki je izvrstna nosilka in daje prvovrstno in najokusnejše meso in je poleg tega produkt domače grude, pridobiva vedno več ljubiteljev ne le v svoji domovini, mariborski oblasti, temveč tudi po drugih oblastih naše kraljevine in celo v inozemstvu. Razveseljiv dokaz tega je, da namerava primorsko-krajiška oblast v času 14. do 16. novembra nabaviti

90 petelinov in 240 kokoši te pasme v plemenske svrhe. Naku-povalo se bo od priznanih rejcev, ki redijo štajerske kokoši v čisti krvi. Iz tega naj povzamejo naši perutninarji važnost nji-hovega bodočega stvarnega rejskega dela.

Poročila o vinski letini in vinski trgovini. Pokrajinska zveza jugoslov. vinogradnikov za Slovenijo v Mariboru je na svoji odborovi seji dne 22. VIII. t. l. sklenila, da organizira iz vrst naših vinogradnikov stalne poročevalce o stanju naših vi-nogradov in o vinski trgovini. V ta namen je razposlala zveza lepemu številu vinogradnikov navodila, o čem in kako naj vsakomesečno poročajo s prošnjo, da pozvani svojega sodelo-vanja ne odrečejo. Nekoliko se jih je odzvalo, velika večina pa ne. Ravno sedaj po končani trgatvi bi bili podatki iz raznih kra-jev naše vinorodne Slovenije o kakovosti, o množini ter o ce-nah mošta posebno zanimivi ter za zvezo vinogradnikov po-trebni, da more v pozitivnem slučaju dati interesentom, zlasti inozemskim kupcem potrebna pojasnila. Pokrajinska zveza vi-nogradnikov trdno pričakuje, da bodo vsi naprošeni poročevalci čimprej poslali zvezi svoja poročila. Za zvezo: Inž. Iv. Zupa-nič, tajnik.

KMETIJSKE NOVICE.

Imenovanja novih župnih načelnikov v mariborski oblasti. Govedorejski zakon za Štajersko predvideva za izvrševanje zakona pri okrajnih zastopih posebne župne načelnike in namestnike. Na izpraznjena mesta je takoj imenovati nove župne načelnike in namestnike. Veliki župan mariborske oblasti je na-prosil okoliške kmetijske podružnice, da predlagajo po več spo-sobnih gospodarjev za ta mesta. Imenovati se imajo le taki go-spodarji, ki niso le vsestransko zmožni, ampak ki so tudi voljni s pridom izvrševati svojo častno nalogo.

Društvo slovenskih absolventov kmetijskih šol sklicuje na dan 22. t. m. ob desetih dopoldne v Ljubljani v gostilni pri Novem svetu (Prešernova soba) na Gosposvetski cesti izredno glavno skupščino vseh sedanjih in bivših članov društva. — Dnevni red: Razpust in likvidacija društva ter eventualni pristop članov k sorodnemu, na široki podlagi stoječemu Društvu kmet. strokovnjakov za Slovenijo. — Ker je zadeva sta-novsko važna, naj se je člani zanesljivo in točno udeleže! — Odbor.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Osebnostne vesti. Tov. inž. Valentin Petkovšek, dosedanji profesor na srednji vinarški in sadjarski šoli v Mariboru, je premeščen na kmetijsko šolo v Št. Juriju ob juž. žel. kot vodja tega zavoda. Tovariš inž. Ferdinand Vončina, dosedanji profesor na srednji kmetijski šoli v Valjevu, je premeščen v istem svojstvu na srednjo vinarško in sadjarsko šolo v Mariboru. — Tov. Janko Levičar, ekonom-računovodja kmetijske šole na Grmu, je bil na lastno prošnjo vpokojen in je hkrati prevzel tehnično vodstvo „Vineje“ v Ljubljani. Tov. Rado Vešnik je nastopil začasno mesto vinogradarja pri tvrđki Momčilović, Gračenica-Moslavina, Hrvatska.

Članarina zamudnikov. Od 155 društvenih članov 5 tova-rišev še vedno ni poravnalo članarine za tekoče leto, in to navzlic ponovnim posrednim in neposrednim opominom. Ta malomarnost v izpolnjevanju članskih dolžnosti se obsoja sama. Zamudnike opozarjamo na § 4. društvenih pravil!

50% vozno olajšavo je dovolilo ministrstvo prometa brzo-javno udeležnikom našega občnega zbora, ki se je vršil dne 5. in 6. septembra t. l. Škoda le, da je bila odposlana brzo-javka šele 5. septembra iz Beograda, društveni odbor pa jo je prejel komaj 7. septembra t. l.

URADNE VESTI.

VABILO

k

občnemu zboru kmetijske družbe za Slovenijo,
ki bo v nedeljo 17. decembra 1925. ob 10. dopoldne
v Mestnem domu v Ljubljani.

Spored:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1923. in 1924.
3. Predložitev družbenega računa za l. 1923. in 1924.
4. Volitev novih članov odbora v zmislu § 18. družbenih pravil, ki jim je po žrebu določeno izstopiti, in sicer: a) 4 članov za bivšo Kranjsko namesto izžrebanih Ivana Pipana, Mar-Martina Bajuka, Ivana Remškarja in Ivana Ureka
ter b) 3 članov za bivšo Štajersko, in sicer namesto po žrebu določenega dr. Ivana Jančiča, Roberta Koršarja in Martina Steblovnika.
5. Obravnava o predlogih glavnega odbora in o izpre-membi pravil.
6. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo kmet. družbe za Slovenijo v Ljubljani,

16. novembra 1925.

Ivo Sancin l. r.
predsednik.

VABILO

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

- Artiče,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne v šoli;
- Barje,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne v šoli;
- Begunje pri Cerknici,** na praznik, 8. decembra 1925. ob osmih zjutraj v novi šoli;
- Begunje pri Lescah,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob sedmih zjutraj v šoli;
- Bled,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne v občinskem domu;
- Bloke,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob sedmih zjutraj v novi šoli v Novi vasi;
- Bohinjska Bistrica,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne v dvorani „Občinskega doma“;
- Borovnica,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne v „Sokolskem domu“;
- Brdo pri Lukovici,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri Vidicu v Lukovici;
- Cerklje ob Krki,** v nedeljo, 29. novembra 1925. po prvi sv. maši v društveni dvorani;
- Čatež ob Savi,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob štirih popoldne v šoli;
- Čatež pri Veliki Loki,** v nedeljo, 6. decembra 1925. po prvi sv. maši pri načelniku;
- Dobova,** v nedeljo, 29. novembra ob osmih zjutraj pri Mihaelu Kovačiču;
- Dobrna pri Celju,** v nedeljo, 29. novembra 1925. ob poldevetih dopoldne v „Ljudskem odru“;
- Dobrava pri Kropi,** v nedeljo, 6. decembra 1925. ob treh popoldne na Dobravi v šoli;
- Dolenja vas pri Ribnici,** v nedeljo, 20. decembra 1925. ob treh popoldne v šoli v Dolenji vasi;

Dol, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne v „Društvenem domu“;

Dravljce, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob desetih dopoldne pri Alojziju Kunovarju, št. 13;

Gameljni, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne pri Martinu Kališu, št. 3;

Gorenja Radgona, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob osmih zjutraj pri Matiji Kalerju;

Grahovo, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne v šoli;

Grosuplje, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne pri načelniku Ivanu Rusu;

Hotederšica, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne po sv. maši pri Ivanu Petkovšku, št. 28;

Ig pri Ljubljani, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob eni popoldne v šoli;

Kapele, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne v novi šoli;

Ljubljana, v ponedeljek, 30. novembra 1925. ob polosmih zvečer v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3./I.;

Ljutomer, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob osmih zjutraj v telovadnici osnovne šole;

Mavčice, v nedeljo, 29. novembra 1925. po poldeseti maši v stari šoli;

Metlika, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne pri načelniku Dako Makarju;

Ormož, v nedeljo, 29. novembra 1925. po rani službi božji v mali dvorani „Katoliškega doma“;

Polhov gradec, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob polosmih zjutraj v občinski hiši;

Preserje, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri Jakobu Kovaču, št. 9;

Prmskovo, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob desetih dopoldne v šoli;

Rogatec, v nedeljo, 29. novembra 1925. po rani službi božji v župnišču;

Rovte, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri Antonu Kuncu, št. 102;

Selnica ob Dravi, v nedeljo, 6. decembra 1925. po rani sv. maši v šoli;

Selo pri Bledu, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne v hiši načelnika;

Srednja vas v Bohinju, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri načelniku Cvetku, št. 9;

Stara Fužina v Bohinju, v nedeljo, 13. decembra 1925. ob polštirih popoldne v sirarni v Stari Fužini;

Struge, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob 3. popoldne v šoli;

Sv. Jakob ob Savi, v nedeljo, 29. novembra 1925. pri Francu Gradu na Pečniku;

Sv. Rok ob Sotli, v nedeljo, 6. decembra po sv. maši v šoli;

Ševnica, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne pri načelniku Francu Novaku v Račjem Selu;

Škofja Loka, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob devetih dopoldne v ljudski šoli;

Školjica, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob polosmih zjutraj pri g. Trevnu v Šmarji;

Štrekļevce, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne v osnovni šoli;

Šmartno ob Savi, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri Ignacu Domičarju v Mastnem, št. 6;

Št. Ilj pri Velenju, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob poldevetih dopoldne v šoli;

Št. Jurje pri Grosuplju, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob enajstih dopoldne pri Josipu Šipelju, šte. 17;

Tacen, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne pri Travnu;

Trebnje, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob osmih zjutraj, ali po prvi sv. maši pri Pavlinu;

Vič, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob desetih dopoldne pri Francu Sojorju;

Vrh pri Vinici, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob eni popoldne v občinski pisarni;

Vučja vas, v nedeljo, 6. decembra 1925. po rani sv. maši pri Sv. Križu v šoli;

Vuzenica, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob eni popoldne pri Emeriku Mravljaku;

Zagorje, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob dveh popoldne pri načelniku Asiču v Lokah;

Žabnica pri Škofji Loki, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob treh popoldne v „Gasilnem domu“ v Žabnici;

Železniki, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob osmih zjutraj v hiši št. 22;

Žiri, v nedeljo, 29. novembra 1925. ob štirih popoldne pri Ivanu Kavčiču, št. 6.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 387, v M. 11):				
1 par dobrih konj	5.000 do 15.000			
Voli in krave (prigon v Lj. 250, v M. 662 glav):				
1 kg žive teže	8-5 do -	9- do 10-		
1 II.	8- do -	7-50 do 8-25		
1 III.	7- do -	6-50 do 7-		
1 krave, klobasarice	4- do 5-	3-75 do 5-50		
Teleta (prigon v Lj. 23, v M. 11 glav):				
1 kg žive teže	12- do 15-	11-25 do 13-75		
Prasiči (prigon v Lj. 213, v M. 360 glav):				
1 komad 6-8 tednov stari	57- do 175-	150- do 225-		
1 .. 3-4 mesece	-	280- do 327-		
1 .. 5-7	-	350- do 487-		
1 .. 8-10	-	5 0- do 630-		
1 .. enoletni	-	1075- do 1100-		
1 kg žive teže, debeli	-	11-50 do 12-50		
1 .. mrtve teže, debeli	-	15- do 18-		
Kože:				
1 komad konjske kože	-	87- do 175-		
1 kg goveje kože	-	15-50 do 17-50		
1 .. telečje kože	-	23-50 do 25-		
1 .. prasčje kože	-	8-50 do 9-		
1 .. gornjega usnja	-	97- do 110-		
1 .. podplatov	-	70- do 90-		
Perutnina:				
1 komad, piščanec	15- do 22-	15- do 27-50		
1 .. kokoš	30- do 40-	30- do 37-50		
Mleko, maslo, jajca, sir:				
1 liter mleka	2-50 do 3-	2-50 do 3-		
1 .. smetane	-	12- do 14-		
1 kg čajnega masla	55- do 60-	45- do 60-		
1 .. surovega masla	45- do -	40- do 44-		
1 .. bohiniškega sira	33-	-		
1 .. sirčka	9- do 10-	4- do 8-		
1 jajce	1-50 do 1-75	1-50 do 2-		
Žito in drugo:				
1 q pšenice	310- do 315-	250- do 275-		
1 .. rži	250- do 280-	210- do 250-		
1 .. ječmena	230- do 250-	200- do 225-		
1 .. ovsna	220- do 260-	200- do 250-		
1 .. prosa	300-	300- do -		
1 .. koruze (nove, sušene)	240-	200- do 250-		
1 .. alde	330- do -	257- do 370-		
1 .. fižola, ribničan	367-	150- do 225-		
1 .. fižola, preneličar	367-	257- do 370-		
1 .. krompirja (novoga)	125- do 150-	75- do 150-		
Krma:				
1 q sladkega sena	75-	40- do 70-		
1 .. kislega sena	40-	-		
1 .. slame	50- do -	37-50 do -		
Kurivo:				
1 m ³ trdih drv	150- do 160-	160- do 187-		
1 .. mehkih drv	100 do -	105- do 120-		